

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **A. S.**, státní příslušnost Tuniská republika
bytem X.
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-10074/PP-2022

takto:

- I. Žalovaný je povinen rozhodnout o žalobcově žádosti z 25. 7. 2022 o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 342 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobcova zástupce, advokáta JUDr. Matěje Šedivého.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a vyjádření účastníků

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

1. Žalobce se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, který doposud nerozhodl o jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu.
2. Žalobce o povolení k pobytu požádal 25. 7. 2022. Nadřízený správní orgán vydal 22. 5. 2023 opatření proti nečinnosti, kterým určil žalovanému dodatečnou lhůtu, avšak ani v ní žalovaný nerozhodl. Žalovaný má k dispozici všechny nezbytné podklady a nic mu nebrání ve věci rozhodnout. Žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému rozhodnout o jeho žádosti a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.
3. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a navrhl, aby ji soud zamítl. Shrnul průběh správního řízení a uvedl, že ve věci není nečinný. Zdůraznil, že žaloba neobsahuje bližší konkretizaci či argumentaci ohledně údajné nečinnosti žalovaného.
4. Žalobce následně zaslal repliku, v níž uvedl, že žalovaný doposud nerozhodl. Žalovaný několikrát překročil lhůtu poskytnutou nadřízeným orgánem v opatření proti nečinnosti.

2. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti. Žalobce požádal 25. 7. 2022 o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU.
6. Žalovaný jeho žádost zamítl rozhodnutím z 9. 11. 2022. Jeho rozhodnutí zrušil nadřízený správní orgán rozhodnutím z 10. 1. 2023 a věc žalovanému vrátil k novému projednání.
7. Nadřízený správní orgán vydal z podnětu žalobce dvě opatření proti nečinnosti. V prvním opatření z 21. 3. 2023 uložil žalovanému rozhodnout o žalobcově žádosti „do 60 dnů od výsledku účastníka řízení“. V druhém opatření z 22. 5. 2023 uložil žalovanému opět rozhodnout „do 60 dnů od výsledku účastníka řízení“.
8. Z předloženého správního spisu neplyne, že by po prvním či druhém opatření činil žalovaný ve věci jakékoliv úkony.

3. Posouzení věci soudem

9. Soud při přezkoumání tvrzené nečinnosti vycházel ze skutkového stavu v době vydání rozsudku dle § 81 odst. 1 zákona č. 150/2002, soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
10. Soud se nejprve zabýval včasností a přípustností žaloby.
11. Žalobu na ochranu proti nečinnosti lze podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí (§ 80 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce požádal o pobytové oprávnění 25. 7. 2022. O jeho žádosti mělo být rozhodnuto do 60 dnů od podání žádosti dle § 169t odst. 6 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky ve znění účinném do 30. 6. 2023. Tato lhůta uběhla 24. 9. 2022. Žalobu podal žalobce 6. 8. 2023, tudíž v zachované roční lhůtě.
12. Ze správního spisu i tvrzení účastníků vyplývá, že žalobce bezvysledně vyčerpал prostředky na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Nadřízený správní orgán vydal (dokonce dvakrát) opatření proti nečinnosti.
13. Soud dále posuzoval důvodnost žaloby, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

14. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalovaný o žalobcově žádosti dosud nerozhodl. Otázkou je, zda již uplynula lhůta stanovená opatřeními proti nečinnosti, a zda je proto žalovaný nečinný.
15. Nečinnost správního orgánu je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsané lhůtě nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Zároveň platí, že ne každá nečinnost je přičitatelná správnímu orgánu. Má-li nečinnost původ ve vystupování účastníka, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany. Správnímu soudu však nepřísluší posuzovat jednání účastníka před vydáním opatření proti nečinnosti, neboť jeho vydáním je presumována nečinnost správního orgánu [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) z 10. 12. 2012, čj. 2 Ans 14/2012-41, č. 2785/2013 Sb. NSS].
16. Nadřízený správní orgán konstatoval, že žalovaný byl ke dni vydání obou opatření nečinný, neboť nerozhodl o žádosti žalobce. Tato nečinnost žalovaného trvá, neboť o žádosti doposud nerozhodl.
17. V opatření proti nečinnosti stanovil nadřízený správní orgán lhůtu 60 dnů „*od výsledku účastníka řízení*“. Obdobnou situaci se zdejší soud zabýval ve sém rozsudku z 18. 7. 2023, čj. 10 A 81/2023-32, s nímž se nyní rozhodující senát zcela ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.
18. Ústavní soud v nálezu z 24. 8. 2023, sp. zn. IV. ÚS 3523/20, vysvětlil, že v případě stanovení lhůty v návaznosti na konkrétní úkon „*bezvýslednost vyčerpání pak nastane až prvním dnem po konci opatření proti nečinnosti určené a marně proběhlé lhůty, jde-li o lhůtu přiměřenou*“ (bod 54). NSS na tento nález navázal a dovodil, že krajský soud je v řízení o nečinnosti žalobě povinen vyčkat, až lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti uplyne (rozsudek z 21. 4. 2022, čj. 2 Azs 248/2021-34). To však platí pouze v případě, že jde o lhůtu přiměřenou. V rozsudku z 27. 10. 2022, čj. 1 Azs 171/2022-54, NSS tuto úvahu rozvinul: „*Má-li být soudní ochrana proti nečinnosti správního orgánu efektivní, je nezbytné, aby soud hodnotil i přiměřenost stanovené lhůty, a to právě za účelem posouzení, zda byla splněna podmínka bezvýslednosti vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti. Nepřiměřeně dlouhá lhůta by totiž odsouvala poskytnutí soudní ochrany, resp. naplnění podmínky řízení o bezvýslednosti předchozích prostředků. Samotné posouzení lhůty jako nepřiměřené tak totiž může vést i ke splnění podmínky bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany. S ohledem na výše uvedené to znamená, že správní soud se musí nejprve vypořádat s námitkou nepřiměřené lhůty a teprve pokud ji shledá jako přiměřenou, vyčká jejího uplynutí. Bylo by absurdní, aby v případě nepřiměřené lhůty vystavil soud žalobce povinnosti vyčkávat na její uběhnutí a podat novou žalobu, jak to učinil v této věci městský soud. Stejně absurdní by však bylo, pokud by soud v řízení o žalobě sám vyčkával na konec této lhůty a splnění podmínky bezvýslednosti, byla-li by tato lhůta nepřiměřeně dlouhá*“ (bod 20). Jestliže nadřízený správní orgán uloží vydat rozhodnutí v nepřiměřené lhůtě, žalobce může bez dalšího podat nečinnostní žalobu, neboť jde z hlediska ochrany jeho práv v podstatě o shodnou situaci, jako když tento správní orgán na žádost o opatření proti nečinnosti v zákonné lhůtě nijak nezareaguje.
19. V posuzované věci nepovažuje soud lhůtu stanovenou v obou opatřeních proti nečinnosti za přiměřenou. Lhůta nebyla stanovena jako pevná, nýbrž její počátek byl navázán na okamžik, jenž byl plně v dispozici žalovaného (provedení žalobcova výsledku). Zároveň i část lhůty běžící od tohoto okamžiku (60 dnů) je sama o sobě stejně dlouhá jako zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí. NSS přitom v již citovaném rozsudku čj. 1 Azs 171/2022-54 uvedl, že „*lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve*

stejně délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší“ (bod 21). V posuzované věci však o žádný takto výjimečný případ nejde a nadřízený správní orgán navíc tuto nepřiměřenou lhůtu stanovil opakovaně bez toho, že by v druhém případě zohlednil nadále trvající nečinnost. Vzhledem ke všem těmto okolnostem byla lhůta stanovená v opatření proti nečinnosti zjevně nepřiměřená.

20. Žalobce podal žalobu v době, kdy byl žalovaný nečinný. Žalovaný o žalobcově žádosti dosud nerozhodl. Za této situace soud shledal, že nečinnost žalovaného nadále trvá.

4. Závěr a náklady řízení

21. Žaloba je důvodná, neboť žalovaný je ohledně žalobcovy žádosti nečinný. Soud proto postupem dle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost o žádosti rozhodnout, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Lhůtu ke splnění této povinnosti soud určil především s přihlédnutím k dosavadní délce řízení.
22. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobce, který byl ve věci plně úspěšný, má právo na jejich náhradu.
23. Náklady žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a odměny za zastupování advokátem. Ten ve věci učinil tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání repliky), za které mu náleží odměna 3 100 Kč/úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu], společně s náhradou hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč/úkon. Dále zástupci žalobce náleží náhrada daně z přidané hodnoty dle § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 21 %, jejíž je plátcem. Celkem tedy náleží žalobci na náhradě nákladů řízení částka ve výši 14 342 Kč.
24. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem o. s. ř., místo plnění podle § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. listopadu 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu